

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΓΩΤΕΑ

ΕΒΔΟΜΗΡΙΑΚΟΝ: Ἐτησίαι δραχμῆς 100. Ἡμέ-
ρησιον δραχ. 55. Τρίμηνα δραχ. 30.

ΕΒΔΟΜΗΡΙΑΚΟΝ: Αἰγύπτου γρόσια διατηρ. 50.
Ἀμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ Ἰσπανίας ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλεν Κρατῶν εὐλίνια 10.
Ἐξέροντι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰοῦμένης μηνός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Κυριακοῦ ἐπιθ. 42, παρὰ τὸ Κλητικόν

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 28 Μαΐου 1938

Ἔτος 60ον.—Ἀριθ. 26

ΤΟΜ ΣΩΓΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἡ παράδοσις, βλέπετε, παρουσιάζει ἄλλους τοὺς ἥρωες τῶν μυθιστορημάτων νὰ ξεροψήνουνται διπλά στὴ φωτιά ἀπὸ τὴν κατασκήνωσίν τους.

— Ἐξοχα δὲν εἶναι; εἶπε ὁ Τζέδε.

— Περίφημα! συμφώνησε ὁ Τόμ.

— Τὶ θάλλεγαν τ' ἄλλα παιδιά, ἂν μπορούσαν νὰ μᾶς ἴδωσιν!

— Θὰ σκοτώνονταν ποῖο νὰ πρωτοῦρθε ἔδωπέρα, ἔ Χώκ;

— Ἀμὲ; ἔκανε ὁ Χώκ.

Ἐγὼ ἔδω εἶμαι φίνα, καλύτερα δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ. Στὸ σπίτι μου ἔτσι κι' ἄλλοιὸς φαί δὲν ἔχω καὶ ἔδω δὲν μπορεῖ νὰ ἔρθῃ κανεὶς νὰ μοῦ δίνῃ κλωτσιές καὶ νὰ μὲ βρίζῃ ἀλήτη καὶ β.τι ἄλλες βρισιές.

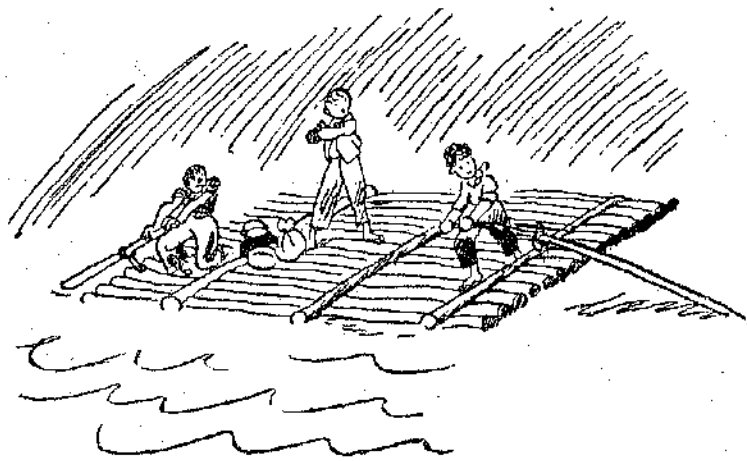
— Αὐτὴ, μὰ τὴν ἀλήθεια εἶναι ζωὴ, εἶπε ὁ Τόμ. Δὲν ἔχεις κάθε πρωτὶ νὰ σηκώνεσαι ἀπὸ τὰ ξημερώματα καὶ νὰ νίδεσαι καὶ νὰ χτενίζεσαι καὶ νὰ πηγαίνῃς στὸ σχολεῖο, καὶ ὅλες αὐτὲς τίς κουταμάρες. Δίκιο δὲν εἶχα, Τζέδε, ὅταν στάλεγα; Ὁ πειρατὴς καὶ στὴ στεριά δταν εἶναι περναίει τὴν καλύτερη ζωὴ, ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν ἔχει νὰ κάνῃ τίποτε, ἐνῶ ἓνας ἐρημίτης τοῦ βγαίνει ἡ ψυχὴ του στὶς μετάνοιες καὶ στὶς προσευχάς— κι' ὕστερα δὲν εἶναι καὶ τόσο διασκεδαστικὸ νὰ βρισκεται κανεὶς πάντα ἐρημος καὶ μοναχός.

— Ἐ, βέβαια, εἶπε ὁ Τζέδε, μὰ κι' ἐγὼ δὲν τὸ εἶχα σκεφθεῖ στὰ σοβαρά. Τώρα ποῦ τὸ δοκίμασα τὸ ἔχω χίλιες φορές καλύτερο ποῦ ἔγινε πειρατὴς.

— Ὑστερα, συνέχισε ὁ Τόμ, τοὺς

ἐρημίτες δὲν τοὺς ἔχουν πιά καὶ σὲ τόσο μεγάλη ἐκτίμησις ὥπως ἄλλοτε, ἐνῶ τοὺς πειρατὴς τοὺς τρέμουν. Ἄφησε δὲ ποῦ ὁ ἐρημίτης πρέπει πάντα νὰ κοιμάται ἐπάνω στὸν πιὸ σκληρὸ βράχο ποῦ θὰ βρῆ, νὰ φορᾷ σακκιά καὶ νὰ ρίχνῃ στάχτη στὸ κεφάλι του, καὶ νὰ στέκετ' ὀρθὸς στὴ βροχῇ. . .

— Νὰ ρίχνῃ στάχτες στὸ κεφάλι



Ὁ Τόμ στεκόταν στὴ μέση τῆς σχεδίας μὲ σταυρωμένα χέρια. (Σελ. 221, στ. κ').

του; καὶ γιατί νὰ τὸ κάνῃ αὐτό; τὸν ἔκοψε ὁ Χώκ.

— Ἔρω γὼ γιατί νὰ τὸ κάνῃ, μὰ ἔτσι πρέπει. Ὅλοι οἱ ἐρημίτες τὸ κάνουν. Καὶ σὺ ἂν ἦσουν ἐρημίτης θὰ τὸκανες.

— Ἄμ δὲ ποῦ θὰ τὸκανα, εἶπε ὁ Χώκ.

— Τί λές, καλέ, ἂν κοτοῦσες ἄς μὴν τὸκανες! Καὶ πῶς θὰ τὸ γλύτωνες;

— Ἔρω καὶ γὼ; θὰ τὸκανα.

— Θὰ τὸκανες; Τί λές, βρε Χώκ!

Ἐρατὸς ἐρημίτης θὰ ἦσουν, μὰ τὴν

ἀλήθεια. Θὰ ντρόπιαζες ἄλλους τοὺς ἐρημίτες.

Ὁ Ἐρυθρόχειρ δὲν τοῦδωσε ἀπάντησις, γιατί ἦταν ἀπασχολημένος μὲ κάτι ἄλλο πολὺ σπουδαιότερο. Εἶχε ἀποτελειώσει τὸ τρώγημα ἐνὸς καλαμποκότσανου καὶ τώρα γέμιζε τὴν τρώπα μὲ καπνὸ. Ἔβαλε στὴν ἄκρῃ ἓνα ἀναμμένο κάρβουνο κι' ἐδῆς ἀπὸ τὴν πρωτόγονη αὐτῆ, πίπα του ἐβγήκε ἓνα σύννεφο ἐσωδιαστοῦ καπνοῦ. Οἱ ἄλλοι πειρατὴς τὸν ἐξήλεψαν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιάς τους γιὰ τὸ μεγαλοπρεπέστατό του αὐτὸ ἐλάττωμα καὶ ἀποφάσισαν νὰ τὸ ἀποκτήσουν ὅσο τὸ δυνατόν γρηγορώτερα.

— Καὶ τί κάνουν λοιπὸν οἱ πειρατὴς; ρώτησε ὁ Χώκ, ξαπλωμένος μακάρια καὶ βγάζοντας καπνοὺς σὰν φουγάρο.

Ὁ Τόμ ἀποκρίθηκε:

— Ἀπὸ δουλειές ἄλλο τίποτε. Πιάνουν κάρβουνα καὶ τὰ καίνε, καὶ παίρνουν τοὺς θησαυροὺς τους καὶ τοὺς κρῖθουν σὲ κάτι φοβερὲς μεριές στὸ νησί τους ὅπου τοὺς φυλάνε τὰ στοιχεῖα καὶ σκοτώνουν

ἄλλους ἔτσι εἶναι μέσα στὰ καρβία καὶ τοὺς ρίχνουν στὴ θάλασσα, καὶ ἄς τα, μὴν τὰ ρωτᾷς τί γίνεται.

— Καὶ φέρνουν καὶ γυναῖκες στὸ νησί, συμπλήρωσε ὁ Τζέδε, τίς γυναῖκες δὲν τίς σκοτώνουν.

— Ἄ, ὄχι, βέβαια, ἐπιβεβαίωσε ὁ Τόμ, δὲν σκοτώνουν γυναῖκες, εἶναι πολὺ εὐγενεῖα.

— Ἄσε πιά καὶ τί ροῦχα φορᾷνε, εἶπε ὁ Τζέδε. Ὅλο χρυσάφια καὶ διαμάντια.

— Ποῖός; ἔκανε ὁ Χώκ.

— Ποῖός ἄλλος, καὶ μὲνε, οἱ πειρατὴς.

Ο Χώκ κοιτάζε με μελαγχολικό βλέμμα τα ρούχα που φορούσε.

— Μου φαίνεται πως τα ρούχα μου δεν ταίριαζαν και τόσο σ' ε- ναν πειρατή, είπε με συγκρατημένο κομπό. Μά δεν έχω κι' άλλα απ' αυτά.

Τ' άλλα παιδιά όμως τον παρηγό- ρησαν λέγοντάς του πως γρήγορα θ' αποκοτούσε και καλά ρούχα μόλις θ' άρχιζαν τις πειρατείες. Το έδωσαν να καταλάβη πως για την αρχή κα- λά ήταν και τα κουρέλια του, αν και οι πλούσιοι πειρατές έφεραν από τό σπίτι τους δλόκληρο τό ρουχιόμό τους.

Σιγά-σιγά ή κουβέντα άρχισε να ξεφυχάη και ή νόστα εβάρυσε τά βλέ- φαρα τών παιδιών. Η πίπα γλύστρη- σε από τά δάχτυλα τού Έρυθρόχει- ρος και αποκοιμήθηκε τόν ύπνο πού φέρνει ή κούραση τής ήμέρας και ή αναπαυμένη συνείδηση. Ο Τρόμος τών Θαλασσών και ο Μαύρος Έκδι- κητής τής Ίσπανικής Κατοχής δυ- σκολεύτηκαν ωστόσο περισσότερο ν' αποκοιμηθούν. Είπαν τήν προσευχή τους από μέσα τους και ξεπλωμένοι, άφου δεν βρισκόταν εκεί κανείς πού νά τούς επιβάλη νά τήν πουν δυνατά και γονατιστοί. Για μιά στιγμή τούς πέρασε και ή φευγαλέα σκέψη νά μή τήν πουν καθόλου, μά ο φόβος μή- πως ο αϊρανός ρίξη κανέναν ιδιαι- τερο και αποκλειστικό κεραυνό γι' αυτός, δέν τούς άφησε νά δώσουν ούτε ύπόσταση καν σ' αυτή τή σκέ- ψη. Ύστερα εϋθύς παραδόθηκαν στόν ύπνο, μά τώρα ήρθε άκάλεστος ένας παρεόσαστος πού δέν ήθελε νά τούς άφήση ήσυχούς : ή συνείδησή τους.

Άρχισαν νά νοιώθουν έναν άδύστο φόβο πώς δέν έκαναν ίσως καλά πού έφυγαν κρυφά από τά σπίτια τους και ύστερα θυμήθηκαν και τό κλεμ- μένο λαρδί και χοιρομέρι και τότε πιά ήταν πού άρχισε τό αληθινό τους βασανιστήριο. Δοκίμασαν νά ήσυχά- σουν τόν έαυτό τους λέγοντας πως χίλιες φορές είχαν πάρει κρυφά γλυ- κίσματα και μήλα, μά ή συνείδησή τους δέν έπειθόταν με τέτοια τιπο- τένια επιχειρήματα. Επί τέλους εί- δαν πως δέν μπορούσαν νά μήν πα- ραδεχθούν ότι τό νά παίρνη κανείς κανένα γλύκισμα ή κανένα φροδοτότε-πότε δέν είναι παρά εσοφρω- μα. Ένώ τό νά παίρνη λαρδί και χοιρομέρι είναι καθαρή κλεψιά. Έτσι αποφάσισαν από μέσα τους εσον και- ρό θά έμεναν πειρατές νά μή μολύ- νουν τις πειρατείες τους με τό άμάρ- τημα τής κλοπής. Τότε ήσυχασε επι- τέλους και ή συνείδησή τους και άνα- κουφισμένοι πιά αυτοί οι μοναδικοί

στό είδος τους πειρατές, αποκοιμή- θηκαν βαθύτατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Όταν ξύπνησε τό άλλο πρωί ο Τόμ στήν αρχή ούτε ήξερε πού βρι- σκόταν. Ανακάθισε, έτριψε τά μά- τια του και κοιτάζε γύρω του ύστε- ρα κατάλαβε τό άεράκι τής αΐτης φυσούσε δροσερό και άπύλυτη σιωπή και ειρήνη βασιλευαν μέσα στό δά- σος. Ούτε φύλλο δέν σείόταν κι' ού- τε ο ελάχιστος θόρυβος δέν τάραζε τή θρησκευτική σιγή. Από κάθε φύλλο κι' από κάθε χόρτο κρεμόταν δροσοσταλίδες σάν μαργαριτάρια. Έ- να άσπρο στρώμα στάχτης σκέπαζε τή φωτιά, κι' ένας λεπτός γαλάζιος καπνός ανέβαινε δλόγισα στόν άέρα.

Ο Τζόε κι' ο Χώκ κοιμόνταν ά- κόμη. Έξαφνα ένα πουλί άρχισε νά κε- λαϊδή μέσα βαθειά στό δάσος, ένα άλλο τού άπάντησε κι' ύστερα άκού- στηκε τό λάλημα ενός δρυκολάπτου. Σιγά-σιγά ή καταχνιά τής αΐτης σκορπίζόταν, ο αϊρανός φωτιζόταν, οι ήχοι γίνονταν όλο και περισσότε- ροι και ή ζωή ξυπνούσε. Μπροστά στό μάτια τού παιδιού γινόταν σιγά- σιγά τό θαυμαστό ξύπνημα τής φύσης.

Μιά καταπράσινη κάμπια έρχόταν πρós τό μέρος του έρποντας επάνω σ' ένα δροσοστάλαχο τού φύλλο. Κάθε τόσο σήκωνε τά τρία τέταρτα από τό μικροσκοπικό κορμάκι τής, έκανε σάν νά μυριζόταν τόν άέρα κι' ύστερα προ- χωρούσε προσφυλακτικά.

«Α», σκέφτηκε ο Τόμ, «έρχεται νά μου πάρη τά μέτρα μου». Κι' ε- ταν ή κάμπια από μόνη τής ήρθε κοντά του, ο Τόμ έμεινε δλόγισα ά- κούνητος σάν μαρμαρωμένος, τότε γεμάτος ελπίδες και πότε άπελπισμέ- νος, ότι δέν θά ανέβαινε επάνω του μά θά τραβούσε άλλου. Όταν έμιας στό τέλος ή κάμπια πήρε τήν από- φασή τής και άρχισε νά σκαρφαλώνη επάνω στό παντελόνι τού Τόμ, ή καρδιά του γέμισε χαρά, γιατί αυτό σήμαινε στό σίγουρα πως γρήγορα θ' αποκοτούσε μιά καινούργια φορεσιά— μιά πλούσια πειρατική στολή, βέβαια.

Ύστερα παρουσιάστηκε μιά δλό- κληρη συνοδεία από μυρμήγκια πού ξεκινούσαν πρωί-πρωί και πάνε στή δουλειά τους και τό ένα απ' αυτά μά- λιστα αγωνιζόταν ν' ανεβάζη επάνω σέ μιά πέτρα μιά άράχνη ψόφια πού ήταν πέντε φορές μεγαλύτερη απ' τό μπέζι του.

Ένας κοκκινόμαυρος βασιλιάς ήρ- θε και κάθισε επάνω σ' ένα ξεροχόρ- ταρα μπρός στή μύτη τού Τόμ.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΟΙ ΚΑΦΕΔΕΣ ΤΟΥ ΚΑΔΗ

Ο Καδής μιάς πολιτείας, δασκα- λεμένος από τήν πείρα του—όπως έλεγε—βρήκε πως ή πιό θαυματουρ- γή ποιή ήταν τό ξυλοφόρτωμα.

Τό πρόστιμο και τή λιγοήμερη φυλακή τά έδωσε ή καθένα χωριστά, ή και τά δυό μαζί παραπανιστά. Για τόυτό από καμμία καταδικαστική του άπόφαση δέν έλειπε τό ξύλο, πού τις πιό πολλές φορές ήταν και ή μόνη τιμωρία στόν ένοχο.

Γιά νά λιγοστεύη τήν κακή εντό- πωσι στό άρροσάτηριο καταδικάζοντας σέ ραβδιές, τις έλεγε καφέδες, πού ήταν τριών λογιών :

Καφεδάκι δέκα ραβδιές, καφές εί- κοσιπέντε και βαρυγλυκός πενήντα. Έτσι ο άνθρωπος πού τόν είχε επί- τηδες για νά δερνή άκούοντας τή δια- ταγή τί καφέ θά έδινε, ήξερε πόσες ραβδιές θά μετρούσε.

Μιά φορά πού καταδίκασε έναν Έβραίο νά πληρώση πρόστιμο τριάν- τα γρόσια, άφου τά εισπράξε διάτα- ξε τόν άνθρωπό του :

— Πάρτον νά τόν κεράσης τώρα και έναν καφέ.

Ο Έβραίος πού ήξερε τί καφές τόν περίμενε, τόν παρακάλεσε γλυ- κομίλητα :

— Καθό έφένδη, νά χορήξ τά μά- τια σου, μή μου δίνεις καφέ, γιατί θά με βλάψη, μου τόν έχει άπαγορέψει και ο γιατρός.

Ο Καδής, τού άπάντησε χαμογε- λώντας :

— Αδτός ε καφές θά σέ ώπελήση πολύ.

Έδώ ο Έβραίος σπαρταρίζοντας από τό φόβο του σάν ψάρι, έβγαλε στριγγές ξεφωνισιές, όπως όλοι οι ο- μόφυλοι του σάν άκούσουν δάρομο.

— Δέν θέλω καφέεε, δέν πίνω καφέεε.

Ο Καδής έμιας άσυγκίνητος άλ- λαξε τή διαταγή του και είπε στόν άνθρωπό του :

— Πάρτον γρήγορα απ' έδω και ο καφές πού θά τόν κεράσης νά γίνη βαρυγλυκός !

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦ.



ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΑ ΞΕΝΙΚΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Αγαπητοί μου,

Η ΛΘΕ προχτές στό γραφείο τής «Διαπάλασσης» ένας κύ- ριος και ζήτησε τόν κ. Πα- παδόπουλο. Όταν τού εί- παν πως έλειπε, ρώτησε αν μπορού- σε νά έδη έμένα. Κι' έπειδή έγώ ή- μουν στό σπίτι, μου τόν έφεραν ά- πάνω.

— Ο κ. Φαίδων ;

— Μάλιστα. Με ζήτησατε . . .

— Ναι. Ήθελα, αν έπιτρέπετε, νά σας κάμω μιά έρώτηση . . .

— Εύχαριστώ.

— Είμαι κι' έγώ παλιό Διαπλα- σόπουλο. Σήμερα είναι τά παιδιά μου. Η «Διαπάλας» λοιπόν έρχεται στό σπίτι μου και μπορώ άκόμα νά τήν παρακολουθώ. . . Στόν καιρό μου, όλα σχεδόν τά Διαπλασόπουλα ήταν Έλληνόπουλα. Σήμερα, βλέπω, τό εναντίο : τά περισσότερα είναι ξέ- να : Γαλλόπουλα, Άγγλόπουλα, Ι- ταλόπουλα, Τουρκόπουλα. . . Πώς έγινε αυτό; Τόσο διαδόθηκε ή έλλη- νική γλώσσα και τό περιοδικό σας στό Έξωτερικό ; Και τόσο λιγόστεψε ή κυκλοφορία του στό Έσωτερικό ; Α- πορώ πολύ !

— Μά κι' έγώ άπορώ περισσότε- ρο. Όπως στόν καιρό σας, και σή- μερα όλα σχεδόν τά Διαπλασόπουλα είναι Έλληνόπουλα. Τά ξένα, πού μένου ή έμειναν κάποτε στήν Έλ- λάδα και ξέρουν έλληνικά, δέν είναι ούτε δέκα στό χίλια. Πώς έσείς έ- φτάσατε στό αντίθετο συμπέρασμα ;

— Μά . . . από τά ψευδώνυμά τους. Τά περισσότερα είναι ξενικά. Ήρωες κι' ήρωίδες από ξένη ιστορία, από ξένη λογοτεχνία, και προπάντων ά- στέρες τού κινηματογράφου. Διαπλα- σόπουλα μ' έλληνικό ψευδώνυμο εί- ναι πιά σάν τις άσπρες μύγες. Σας παρακαλώ, έχετε πρόχειρο τό τελευ- ταίο φύλλο :

— Μάλιστα. . . Ορίστε !

— Α, ώρα ! Σελίς Συνεργασίας . . . Άλληλογραφία . . . Πνευματικά Ά- σκήσεις . . . Μικρά Άγγελια . . . Δοι- κόν, μετράτε ψευδώνυμα : Κατάσκο- πος 33—κι' αυτό ξενικό, έμεις δέν έχουμε Κατασκόπους—Μίκυ-Μάους, Ραφαήλ, Έρρίκοςνι' Άλμπανό Λέων Τολστόι, Ίουα, Γκάρον Γκράντ, Λεϊλά, Ρόμπερ Τέυλορ, Βασίλισσα Νεφερίτι, Βασίλισσα τού Χιούμορ

(Άγγλίδα βέβαια), Χιονοοριστής, Μιχαήλ Στρογγώφ, Υποπλοίαρχος Κοϊστιαν, Λιάνα, Μάγισσα Λαλίγκα, Μισούκο, Άζιαντέ, Ούγκ Καπέ, Προγκίτισσα Ούγκιέ, Κάδριν Άρ-

βανέσκου. . . Είκοσι ξένα ψευδώνυμα μόνο σ' ένα φύλλο. Δέν είναι πολλά ; — Κι' αν τά έλληνικά είναι πε- ρισσότερα ;

— Περισσότερα ; Άστειεύσεθε !

— Άς μετρήσουμε και θά ίδουμε: Δευκή Καμέλια, Καρυάτις, Μαγε- μένο Ρόδο, Όλυμπιονίκης, Δοξα- σμένο Άκρωτήρι, Προμάχος τής Έλευθερίας, Άφρόδεσσα, Ραμνου- οία Άστειμς, Παλιό Βιολί, Δευκή Πεταλούδα, Μαύρο Διαμάντι, Ρόδα τ' Άπρίλη, Μυρωμένη Άκμή, Λίτσα Νίκη, Αθή, Τρολλή Νεότης, Δάφνη Φιλόρα, Άλεξία Άγγουρη, Σανθή Έλληνοπούλα. . . Έ, ως έδω έχου- με είκοσιένα. Και δέν τελειώσαμε καν τήν Άλληλογραφία. Τι λέτε τώρα ;

Ο επισκέπτης μου έμεινε άφωνος λίγες στιγμές. Έπειτα είπε :

— Ίσως έτυχε τό φύλλο. . . Σ'

άλλα τά ξένα ψευδώνυμα είναι πολύ περισσότερα. Άλλά και Ισάριθμα νά είναι, και λιγώτερ' άκόμα, τί σημαί-

νει ; Αδτά έπικρατούν, αδτά χρωμα- τίζουν, άκριβώς γιατί είναι ξενικά και χτυπούν. Και λίγες σταγόνες μαύρο μελάι αν ρίξετε σ' ένα ποτή- ρι νερό, δέν θά μαυρίση όλο ; Έτσι κι' έγώ έχω τήν εντύπωση πως όλα σχεδόν τά Διαπλασόπουλα είναι σή- μερα ξένα Και τό μέτρημά σας δέν μου τήν άλλαξε καθόλου.

Τώρα έμεινα άφωνος έγώ. Κι' έ- πετα από λίγες στιγμές είπα :

— Ίσως δέν έχετε άδικο. . . Θά

τό γράψω αυτό στό παιδιά, πού μπο- ρεί νάναγνωρίσουν πως είναι σωστό. Έλληνόπουλα αδτά, νά τά παίρνη ο άλλος για Γαλλόπουλα και Τουρκό- πουλα ! Κι' όταν θάναυνώσουν τά ψευδώνυμά τους, όσα έχουν ξένο, θά πάρουν έλληνικό. Γιατί κι' αν δέν τά νομίζη κανείς ξενάκια—και σεις, βέ- βαια τό είπατε ως «σχήμα λόγου»— τά παίρνει για ξενομανή, πού είναι άκόμα χειρότερο. . .

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Θ'

Ο κ. Καθόλλιος άφίνει τόν πεισματάρη και λέει στίλλα παιδιά νά σχηματίσουν τά ζεύγη τους για νά χορέψουν πόλκα. Είναι τέσσερα κορι- τσάκια και τρία άγοράκια. Γίνονται τρία ζεύγη, αλλά τό ένα κοριτσάκι δέν έχει καθάλλιέρο.

— Αν ήθελε νά χορέψη ο κ. Κωστάκης ; . . λέει δειλά-δειλά.

— Άκούσαμε, κύριε Κωστάκη ; φωνάζει ο χοροδιδάσκαλος. Σας προ-



σκαλούν για χορό. Έλάτε, αφήστε τά πείσματα και πάρτε τή δεσποινίδα Λιλίκα νά χορέψετε.

— Δέν χορεύω ! άπαντά ο Κωστάκης. Είπα πως δέν θέλω νά χορέψω.

— Πολύ καλά, κύριε ! Έμπρός παιδιά !

Ο κ. Καθόλλιος παίξει πόλκα με τό βιολάκι του κι' ο χορός άρχί- ζει. Πίσω απ' τά τρία ζεύγη, ή καϊμένη ή Λιλίκα χορεύει μονάχη τής. Και κάθε φορά πού περνά μπροστά απ' τόν Κωστάκη, τού ψιθυρίζει :

— Άς είναι καλά τό γινάτι σας ! . .

Μά ο Κωστάκης δέν τής άπαντά. Ούτε τή λυπάται καθόλου πού δέν έχει καθάλλιέρο. «Άς είχε κι' αυτή—συλλογιέται'— πως έχουν οι άλλες ;» Και στέκεται στήν άκρη του και κοιτάζει τό χορό σάν κακωμένος.

Άξαφνα ο χοροδιδάσκαλος βγάζει από τήν τσέπη του ένα πραγμα-

τάκι. Είναι πράσινο και κάνει δυνατά κουνά! κουνά! κουνά! Μ' αυτό ο χοροδιδάσκαλος κρατεί το χρόνο και παύει πιά να παίζει το βιολάκι του. Έτσι τα παιδιά χορεύουν πιο ουσιαστικά.

Ο Κωστάκης μπαίνει σε περιέργεια. Τι είναι αυτό το πραγματάκι; Σά βάτραχος μοιάζει με το χρώμα του, το σχήμα του και τη φωνή του. Μά είναι τάχα ζωντανός ή ψεύτικος; Και χωρίς να θέλη, πλησιάζει τον κ. Καδρύλλια για να ιδεί το βατραχάκι του από κοντά. Μά κι' ο κ. Καδρύλλιας πλησιάζει σιγά σιγά τον Κωστάκη. Και μιιά στιγμή, το βατραχάκι χάνεται απ' τα χέρια του, τα κουνά-κουνά παύουν κι' ο κ. Καδρύλλιας φωνάζει:

— Α! μούφυγε το βατραχάκι! Πού πήγε; Σταθήτε, παιδιά!

Ο χορός σταματά κι' όλα τα παιδιά κοιτάζουν, ψάχνουν, να βρουν το βατραχάκι. Αλλά δεν το βλέπουν πουθενά. Πού πήγε;

Αξαφνα ο κ. Καδρύλλιας χτυπά το μέτωπό του και φωνάζει πιο δυνατά:

— Μπρέ! Μούπεσε στο λαιμό του κ. Κωστάκη! Ναι, ναι, τη στιγμή που έπλησιασε για να το ιδεί!

— Τι; κάνει τρομαγμένος ο κ. Κωστάκης. Και τώρα είναι μέσα μου;

— Ναι! άπαντι ο κ. Καδρύλλιας. Ανάμεσα σιδ ρούχο σας και στο κρέας σας. Κι' από το λαιμό σας τώρα θάχη κατεβεί...

Τα παιδιά γελούν. Ο Κωστάκης όμως δεν γελά καθόλου.

— Ήταν βάτραχος ζωντανός; ρωτά με τρόμο.

— Και είναι! άπαντι ο κ. Καδρύλλιας.

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARIA - PIA SORRENTINA

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Κι' αλήθεια μόλις το αυτοκίνητο έφθασε μπροστά στην μικρή σκοτει-

και είδε πίσω από τον μικράν μιιά κυρία κι' έναν κύριο που μές στο μισοσκόταδο δεν μπορούσε να ξεχωρί-



Ο Κόστ της άρπαξε τα χέρια και της τάσφιξε με δύναμη. (Σελ. 229, στ. α')

νή είσοδο, το βήμα της Όνωρίνας αντίχρησε στη σκάλα.

— Εσύ είσαι, Ριχάρδε; φώναξε από ψηλά.

Ο Ριχάρδος δεν της άπάντησε. Κιτέθηκε τότε μερικά σκυλοπάτια

ση τη μορφή τους. Τρέμοντας από άγωγία παραμέρισε και τους άφησε να περάσουν.

Η κυρία πέρασε πρώτη κι' ένα ξερό «καλησπέρα» και μπήκε μές στο σπίτι. Ο κύριος έσπρωξε μπροστά του τον Ριχάρδο κι' ύστερα έκλεισε την πόρρα.

Ύστερα στράφηκε προς την Όνωρίνα για να της μιλήσει, μά πριν άνοιξη το στό-

μα του, εκείνη τον άναγνώρισε και φώναξε με τρόμο:

— Ο κύριος για την άπογραφη;

— Ναι, έγω είμαι, είπε μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο ο Κόστ, που τώρα πιά άδικφορούσε άν τον γνώριζαν.

— Δέν άφήνουμε τα δικαιώματα κατά μέρος; της είπε ψύχραιμα. Έχω να σας μιλήσω για κάτι άλλο σχετικό με την άνεψιά σας, για κάτι που έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία.

Αναφέ το τσιγάρο του χασομερώντας εξέπιτηδες για να κινή γού-

Η Όνωρίνα στηρίχθηκε στον τοίχο για να μην πέση κάτω.

— Ο κύριος που ρωτούσε κι' ήθελε να μάθη το κάθε τι για την Άνναμπέλλα. Ο κύριος που έλεγε πως είχε έρθει για την άπογραφη, μά που στην αλήθεια ένδιαφερόταν για άλλα πράγματα. Ο κύριος που...

Δέν τόλμησε να συμπληρώση τη σκέψη της. Και ξαφνικά έκανε με κομμένη φωνή:

— Τότε... τότε... έσεεις λοιπόν θά κλέψατε το παιδί;

Ο Καζμίρ κούνησε το κεφάλι του.

— Έγώ; τί ιδέα; Το αντίθετο συμβαίνει. Ηρθα εδώ μόνον και μόνον για να μάθω τι άπόγινε ή άνεψιά σας.

Τόνισε περισσότερο αυτή την τελευταία λέξη κοιτάζοντας κατάματα την Όνωρίνα.

Η μέγαιρα άγρίεψε.

— Και που θέλετε να ξέρω έγω; φώναξε με στριγγή φωνή. Τόσκασε χωρίς να με ρωτήση και μ' άφησε εδώ να κάθομαι και να χάνω τον ύπνο μου για την άφεντιά της. Μάλλον σετς...

Ο Κόστ την έκοψε.

— Μιιά στιγμή, περακαλώ. Περιτόν πρώτα απ' όλα να φωνάξετε. Θα θέλετε βέβαια, να μάθετε, πως έγω, χωρίς να είμαι συγγενής της Άνναμπέλλας, δείχνω για αυτήν τέτοιο ένδιαφέρον. Έ, λοιπόν, θα σας άπαντήσω άμέσως: από άγάπη, από συμπόνοια, για την ευχαρίστηση που αισθάνομαι να την προστατεύω από εκείνους που την τυραννούν και από τους γονείς της, από τ' όνομά της, από τα πλούτη της, έκαναν ένα έγκλημα παραπάνω, να την παραδώσουν στα χέρια τα δικά σας!

Η Όνωρίνα όμως δέν φάνηκε να επηρεάζεται καθόλου από αυτά τα λόγια κι' ένώ πρώτα είχε σκυμμένο το κεφάλι, τώρα το σήκωσε ψηλά. — Ωστε ο ξένος αυτός δέν ήταν ο πατέρας του παιδιού, όπως είχε φοηθητή στην αρχή, μά ένας ραδιοθρογος που άνακατευόταν στις ξένες δουλειές, μόνο από γούστο. Τώρα θα το ύδειχνε κι' αυτή και θα τον έβάζε στη στιγμή στη θέση του. Αρχισε λοιπόν:

— Και δέν μου λέτε, με ποιά δικαίωμα;

Μά για δεύτερη φορά ο Καζμίρ την έκοψε:

— Δέν άφήνουμε τα δικαιώματα κατά μέρος; της είπε ψύχραιμα. Έχω να σας μιλήσω για κάτι άλλο σχετικό με την άνεψιά σας, για κάτι που έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία.

Αναφέ το τσιγάρο του χασομερώντας εξέπιτηδες για να κινή γού-

στο τη γριά που στεκόταν στ' άναμένα κάρβουνα. Ύστερα σαν να θυμήθηκε ξαφνικά την παρουσία της Γκρέτας της έκανε νόημα να καθήση.

Η νεαρή Ούγγαρέζα κατάχλωμη ύπάκουσε. Δέν μπορούσε να ξεκολλήση τα μάτια της από τον Κόστ και παρακολουθούσε μ' άγωνία τη συζήτησή του με τη μέγαιρα.

— Πρώτα απ' όλα έχω να σας δηλώσω, είπε ο ντέτεκτιβ, ότι οι πληροφορίες που μου δώσατε ήσαν ψεύτικες. Ούτε στα βιβλία του Άγιου Φραγκίσκου, ούτε πουθενά άλλου βρίσκεται γραμμένη καμμιά Άνναμπέλλα Λωράν.

Η γριά σήκωσε τους ώμους της με άδιαφορία.

— Κι' αν δέν την λένε έτσι θα την λέν άλλοιώς, είπε.

Ο Κόστ της άρπαξε τα χέρια και της τάσφιξε με δύναμη.

— Προσέχετε τί λέτε, είπε. Αν γνωρίζετε το αλήθινό της όνομα πρέπει να μου το πητε άμέσως. Σας συμβουλεύω για το καλό σας να το πητε τώρα προτού σας άναγκάση ή άστονομία.

Στο πρόσωπο της μέγαιρας ζωγραφίστηκε κάποιος φόβος και τα χοντρά χείλια της άνοιγόκλεισαν δυό-τρεις φορές χωρίς να βγή κανένας ήχος. Στο τέλος κατάφερε ν' άρθρώση:

— Νομίζετε πως αν γνώριζα το αλήθινό της όνομα δέν θα έβρεχα τώρα έγω ή ιδία να την βρω;

— Ωστε το ξέρατε πως μου δύνατε ψεύτικες πληροφορίες, είπε ο Κόστ.

— Όχι, δέν το ήξερα θετικά. Το φανταζόμουν όμως. Μου είχαν πει ότι το κοριτσάκι όνομαζόταν Άνναμπέλλα Λωράν, μά με το πρώτο κατέλαβα πως αυτό δέν θα ήταν το αλήθινό της όνομα.

— Ποιάς σας είπε πως τη λέγαν έτσι;

— Ο Γιάννης Άλφάνης, ο άνθρωπος που μου έφαρεξή τη μικρή.

— Και εκείνη την ιστορία πως τάχα το παιδί το κυνηγούσαν οι γκάγκστερς και οι γονείς του ήθελαν να το κρύψουν, ούτε αυτή δέν την πιστέψατε, δέν είν' έτσι;

— Όχι, δέν την πιστέψα. Τόσο βλάκας δά δέν είμαι. Μά πιστέψα αυτό που μου είπε ο Άλφάνης, ότι δηλαδή άργά ή γρήγορα οι γονείς του παιδιού θα έρχονταν να το ξαναπαρουν και θα μ' άκριβοπλήρωναν για δλους τους κόπους και τα έξοδα που θα είχα κάνει ως τότε. Και να ποιά είναι τα κέρδη μου: ή μικρή έγινε άφαντη κι' ύσως κιδλας να την έπηραν οι ίδιοι οι γονείς της, κι' έγω ήμεινα με τους κόπους μου και με τα

έξοδα που έκανα για αυτήν δέκα δλόκληρα χρόνια, χωρίς τα φουστάνια και τα καπέλλα που με βάλατε σετς να της φανίσω.

Και τέλειωσε την άγόρευσή της δείχνοντας με το δάχτυλο τον Καζμίρ, και με τέτοια κακία στη φωνή της, που ήταν άδύνατο τούτη τη φορά ν' άμφιβάλη πιά κανείς για την ελικρινειά της.

Ο Κόστ σηκώθηκε.

— Αυπάμαι πολύ, είπε, μά είμαι άποχρωμένος να δηλώσω στην άστονομία την εξαφάνιση του παιδιού.

— Τώρα προκόψαμε, μουρμούρισε ή Όνωρίνα.

Και σαν νάθελε να δώση θάρρος στον ίδιον τον έαυτό της, πρόσθεσε:

— Κάνετε ε, τι θέλετε. Έγω την άστονομία δέν την φοβάμαι: αν το καλοξετάσετε έγω είμαι που βγαίνω ζημιωμένη απ' όλα αυτή την ιστορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'

Καθισμένη στην άκρη του κρεβατιού της ή Άνναμπέλλα μετρούσε τα τριαντάφυλλα του χαλιού που ήταν στρωμένο μπροστά της. Ηξερε πόσα ήταν από τη μιιά μεριά καθώς κι' από την άλλη. Μά εξακολουθούσε να τα μετρή και να τα ξαναμετρή με μιιά θλιβερή έπιμονή, προσπαθώντας να προσηλώση τη σκέψη της σε κάτι συγκεκριμένο και να τη βγάλη από τον εφιάλτη που ζούσε τώρα και τόσες ήμέρες.

Δέν έκλαιγε πιά ούτε επαναστατούσε, μά το πρόσωπό της είχε γίνει χλωμό και διάφανο σαν κερί, τα μάτια της είχαν μεγαλώσει και γύρω

τους είχαν ζωγραφιστή μεγάλοι μελανοί κύκλοι.

Καμμιά φορά σφίγγοντας το κεφάλι της με τα χέρια της συλλογιζόταν τον Ριχάρδο, την Γκρέτα, τον Καζμίρ και την επνιγαν οι λυγμοί. Ύστερα όμως σήκωνε τους ώμους: τί το ύφελος κι' αν έκλαιγε; Τα δάκρυα βέβαια δέν θα την βοηθούσαν να βγή από κεί μέσα. Εκείνο που έπρεπε να σκέπτεται και να προσπαθή με δλες της τις δυνάμεις ήταν ν' άνακαλύψη έναν τρόπο για να φύγη απ' αυτό που την είχαν κλεισμένη. Να βγή από την κάμαρα αυτήν, να βγή τώρα και όχι άργότερα που οι δυνάμεις της θα είχαν ύσως εξαντληθή.

Κοίταζε γύρω της με άγωνία. Το δωμάτιο όπου την είχαν φυλακισμένη ήταν ώρατο κι' εύρύχωρο και έπιπλωμένο με πολύ γούστο. Σέ τίποτε δέν έμοιαζε με φυλακή. Ωστόσο ή πόρτα ήταν πάντοτε κλειδωμένη.

(Άκολουθεί)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΝΣ

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ

Πάνω σε τούτο το βουνό το εκκλησάκι το βουβό Πόσα δέν ξέρει να μιλήση Μές' στη ψυχή μας να τα κλείση! Δίχως παππά και λειτουργιά Έχει μιιά θεία ξενοιασιά Μιάν ήμερία τόσο μεγάλη Που φθάνει ως κάτω στάκρογιάλι. Γαλάζιο πέλαγο βαθύ Που του λαλεί και το θωρεί Κι' από ψηλά τόχρό φεγγάρι Που το χαϊδεύει με καμάρι Μές' λέει το εκκλησάκι αυτό Μέσα στον κόσμο το μικρό Πόσο μεγάλη Εύτυχία Κλείνει ή Άπλόνη κι' ή Άρμονία! ΜΑΡΙΑ Μ. ΦΑΛΑΓΚ Α

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ



Λεονταράκια στη ζούγλα. Άνεκινώδη από την Μόρρα Άλδης



ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΓΙΑΔ

Κάποι' έβρασα μιὰ γιάδα
Σ' ένα βράχο, μιὰ ψηλά,
Όταν ξάφνου βλέπει κάτω
Ένα λύκο νά περνά.
Τότε άρχίζει νά τον βρίζει
Και νά τον περιγελά.
Μά της άπαντά ο λύκος
'Από κάτω ειρωνικά:
— Δέν με βρίζεις έσύ τώρα,
Μά ή τόπος μοναχά.

(Κατά τόν Αίσωπο)

Πρόμαχος τής Έλευθερίας [B]

ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Ό δρόμος ο μακρύς και ίσιος πού έμοιαζε με ποτάμι σιωπηλό, ο δρόμος χωρίς σπίνα στο πλάι, μ' έβλεπε νά περνά συχνά από κει, ταχυικά, βιαστικά. Τραβούσαμε έγώ κι' ο άυτός μου στο μάκρος του με τό κεφάλι κατεβαμένο, και βλέπαμε μόνο τό ακρογύρο του τέρμα, τό κοητό τον τέρμα, τό σχολείο μας.

Ό δρόμος ο μακρύς και ίσιος δέ μου είχε δώσει ποτέ καμιά χαρά. Τί χαρά νά πάρης άπ' τά βαριά και σκοθρα δέντρα πού κρεμόν τή κλαριά τους; Έξω άπ' τό μαντετόχι με κινησμένη μεγαλοπρέπεια, και πού ζητάν νά πάρουν άπ' τον ούρανό τή γαλιζία χαρά του, ή άπ' τήν πίσω όψη ενός νοσοκομείου πού πέ κοιτάει με τήν ίδια πάντα μορφή, χωρίς έλπίδα;

Κι' όμως ο δρόμος αυτός πού τον διάβαινα από ανάγκη ή τύχη, και πού είναι απτηγρός σαν καθήκον, μου φύλαγε μιὰ μεγάλη χαρά. Περνούνα μιὰ μέρα, ή άπ' τήν άμνηστική έφεγγε. Σέ ένα του πλάι, στην κίτρινη όψη του νοσοκομείου, ένας πολυέλιος από φωτεινά ζωντανά φωτάκια, σφραγιά κι' αστραροδίνα, μιὰ μυγδαλιά, δλόφωτη, δλανθισμένη.

Τά κλαριά των άπέναντι δέντρων αντιπέγγιζαν τή χαρά. Ήταν ένα ανθισμένο προμήνυμα μιās άνοιξης στο δρόμο τής ζωής μου. Ποιος νά τόστειλε; Ό! ο καλός Θεός πού τόβαλε στο δρόμο μου. Τό δρόμο τό σιωπηλό και ίσιο πού τον διάβαινα με τό κεφάλι σκυφτό.

Κι' άπ' τή μέρα αυτή ο δρόμος δέν ήταν κιά σιωπηλός και θλιμμένος. Πάντα και νέα λουλούδια, νέα χαρά. Κι' όταν έφτανα σ' αγαπημένο τέρμα, είχα πάντα στο μάτια μου δλόφωτη τήν εικόνα τής μυγδαλιάς, τής πρώτης χαράς πού τήν άκολουθήσαν κι' άλλες.

Τώρα ή μυγδαλιά σκαρτίζει στον άέρα τά στολιδιά των ανθισμένων κλαριών της. (Σβύνουν τά φωτά ένα, ένα)... Στή θέση τους όμως μένει ο καρπός και τό πράσινα φύλλα. Ό ρυθμός τής φύσης έλο και πάλι έμπρός. Τό λουλούδι, τ' άραίο προμήνυμα τής άνοι-

ξης, γίνεται καρπός μεστός, ώριμος, χοησιμος, άραίος. Ίσως και από περιβολή τής ζωής μου, πού ή ανθισμένη μυγδαλιά μου σήμανε τήν άνοιξη του, γίνεται και κει ή ίδια δημογραφία. Κι' ίσως—ποιός ξέρει;—σε λίγο νύμαι άξια νά μαζέψω τον καρπό πού γίνεται, μεγαλώνει, ώριμάζει.

Μικρές ανθισμένες μυγδαλιές. Κι' έκεινοι πού κόβουν τά κάταπρα κλαριά τους... Δέν έξουν τί καλό κέναν ή θέα τους ή ζωντανή κι' έντονη, και κόβουν στη μέση τό έργο του Δημοουργού.

Μάνα-Ρέβα [A]

Η ΦΤΩΧΗ ΓΡΙΟΥΔΑ

Δεξιή φθινοπωρινό.

Κουρδο άέρικη σηκώνει τής θάλασσας άλλεπάλληλα κυματάκια, πού μου φέρουν τήν ανάμνησή σου, φτωχή γριούλα!

Ήταν σαν σήμαρα όταν σε πρωτογνώρισα. Και πιστή στην υπόσχεσή μου ύστερ' άπ' τον άδικο θάνατό σου ήρθα και κάθησα από ίδιο μέρος πού σε γνώρισα, στο μέρος πού μοδίτες τά καλύτερα παραμύθια, αλλά και στο μέρος πού γιά πρώτη φορά γνώρισα πώς στον κόσμο υπάρχει δυστυχία!

Τί όραία πού καθόμαστε οι δύο μας κοντά κοντά, και πόσο γελοώσιμος όταν παραξενεμένοι οι διαβάτες από τήν παράξενη δυάδα μας, στέκονταν και μās έβλαπαι! Θυμάσαι;

Τό γλυκό σου στόμα δέν έπαινε νά λήη, και τό μάτια σου νά με κοιτούν μ' αγάπη, ένθ' ε' άγροάκι έκαίσε με τό χιονάτι σου μαλλιά.

Πάντα σε θυμάμαι, αλλά σήμερα, κι' έγώ δέν έξω γιατί, σε βλέπω στα μάτια μου δλοζώντανη.

Ένα μαύρο κρέπι άφινε νά φαίνονται άπ' τό πλάι δυό χιονάτες πουδιές—γιατί παρ' τά όγδόντα σου χρόνια εξακολουθούσαν νάνα σγουρά τό μάλια σου. Τό άραίο μαύρα μάτια σου, πούδαν χάσει τήν παλιά τους φλόγα, καθόφριζαν όμως όλη τήν κλασούνη τής ψυχής. Τό στόμα όταν γελοώσε άφινε νά φαίνονται οι σιερές των μαργαριταριών σου, πού διατηρούσαν μιὰ θεσπέσια άσπράδα, και τό όλο πρόσωπο είχε μιὰ χάρη άραία ελληνική.

Πόσο άραία ύπήρξες νέα! 'Αλλά τώρα; Φτωχή γριούλα!! Τό σωμα έχασε τήν παλιά ύπερήφανη στάση και τό κομψό περπάτημα. Τώρα τό ροζάκινο μασοτούνι σε βοηθάει νά περπατάς.

Γιατί δέν μοδίτες ποτέ πού κάθεσαι; 'Ασφαλώς καταφύγιό σου—φαντάζομαι—θάταν μιὰ φτωχή καμαρούλα παραδομένη στού βορροιά τάγρια χάρδια. Έκει ή βασανισμένη σου ψυχή θάβρισκε γλυκειά άνάπαυση περιτριγυρισμένη άπ'

αγαπημένα ένθόμια. Έκει μακριά άπ' τό θόρυβο και τήν κίνηση τής πόλης, μιὰ ήσυχη θάλασσα ζωή παραδομένη μέσ' στη φύση, μέσ' στο πράσινο.

Ό! πόσο σε ζηλεύω άν τέτοια ήταν πράγματα ή ζωή σου.

Και μιὰ Δεκεμβριανή νύχτα, κάποια φοβερά κι' άκραχτα μεσάνυχτα, μās άφησες γιά πάντα.

'Αδιν' από τότε σε περιμένα και σε περιμένα μήνες δλόκληρους νάρθής; Έμελλα νά μην άκούσω πιά τό γλυκόλόγα σου, νά μη ξαναϊδω τό γλυκό σου προσωπάκι, νά χάσω τή συντροφιά σου!!!

Βασίλισσα του Χιούμορ [B]

ΤΟ ΚΑΝΑΡΙΝΙ

Έίχαμε σπiti ένα μικρό καναρίνι πού δέν τραγουδούσε ποτέ; είχε γεράσι, φαίνεται, και δέν είχε κιά φωνή. Έπειδή λοιπόν δέν έκανε θόρυβο και τό κλουβί του ήταν κρεμασμένο άρκετά ψηλά, δέν μου κινούσε τήν προσοχή. Έξω βέβαια πώς ύπήρχε, αλλά δέν ένδιαφερόμουναι και πολύ γι' αυτό.

Ένα βράδυ όμως—ήταν Σάββατο—πού καθόμουναι και μελετούσα βιαστικά γιά νά είμαι έλαύθηση τήν Κυριακή, ήρθε ή άδελφή μου και μου είπε ότι ο Κίτσος τό καναρίνι—ήταν άρρωστος.

'Αφου τή μελέτη μου και πήγα άμέσως νά δω τί είχε. Τό βρήκα βρομένο, άκίνητο σε μιὰ γωνιά του κλουβιού, με τά μάτια κλειστά, και μόνο άπ' τήν άσπρόνη του καταλάβαινε κανείς πώς ζούσε.

Τόβγαλα από τό κλουβί, τό τίληξα σε μπαμπάκι γιά νά στεγνώσει, τοίδωσα λίγο αύγό νά φάη, άλλ' αύτό ούτε κουνήσε άπ' τή θέση του.

Τότε, καθώς τό κοιτάζα έτσι άκίνητο, άρχισα νά τ' αγαπώ, έγώ, πού τό είχα παραμελήσει τόσοσιν καιό και όταν σκέφθηκα πώς μπορούσε νά πεθάνη, μου ήσαν δάκρυα στα μάτια.

Τό κράτησα στα χέρια μου όλο τό βράδυ, κοντά στη φωτιά, με τήν έλπίδα πώς θά ζούσε. Αυτό όμως τίποτα. Στο τέλος αναγκάστηκα νά πάω νά κοιμηθώ, έβαλα πάλι τό καναρινάκι μέσα στο κλουβί, άκούμπησα κοντά του τό αύγό και λίγο νερό, και τάφησα.

Τό πρωί ή πρώτη μου δουλειά ήταν νά πάω νά τό δω. Είχε πεθάνει.

Καθμένο καναρινάκι, έφηνες μόλις σε γνώρισα, μόλις άρχισα νά σ' αγαπώ.

Απτερος Νίκη [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Μαμά, θά πάω στο θέατρο ή στον κινηματογράφο;

— Γιατί ρωτάς;

— Γιατί άν πάω στον κινηματογράφο πού είναι σκοτεινό... νά μην πλυθώ. (Παλιό) Βασίλισσα Νεφερίτη

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήνα 42 όδός Ευριπίδου
την 24 Μαΐου 1938

ΤΟ έρχόμενο φυλλάδιο, πρώτο του Ιουνίου, θά είναι δωδεκάσελιδο. Άνάμεσα στα άλλα, θάχη κι' ένα ώραιότατο κομμάτι τής παλιάς μου *Μυγδαλιάς*, πού γιά νά ιδή τελευταία τό ψευδώνυμό της στην Άλληλογραφία—κάποια μαθήτριά της στο Γυμνάσιο μου έγραψε γι' αυτήν—συγκινήθηκα, θυμήθηκα τά παλιά, και, προς μεγάλη μου χαρά, μου έαναγράψα.

Κι' άλλη παιδική παράσταση θά δώση ή Φιλική Έταιρεία Νέων του Ηπειρώσε, στο έκει Δημοτικό θέατρο, τήν Ημέρη, 2 Ιουνίου, ώρα 6,30 π. μ. Εκτός των άλλων, θά παιχθή και τό παραμυθένιαμ «Λευκή ή Γλυκομυλιτή» τής κυρίας Μαρτίτας Έπιτανησάς, σε 3 πράξεις και 4 άκτονες. Γενικό εισιτήριο δρ. 11 με τό φόρο. Συσταίνω στα Διαπλάσπουλα του Ηπειρώσε και περιχώρον αυτή τήν παράσταση.

Καιρω, *Έξερσυνήτή*, πού κρατείς τήν υπόσχεσή σου και μου γράφεις συχνά. Στα λυσοχάρτα ήμερομηνία δέν χρειάζεται: 'Αδεις τών Πνευματικών 'Ασκήσεων του 15 φυλλαδίου του 1938, είναι άρκετό. Γιά τό Βιβλίο του Μπαρι, πού τόσο συχνά βλέπεις νάναφέρεται χωρίς νά έρχης τί είναι, σε παραπέμπω στην προκήρυξή μου «προς άνάμνηση τής συνδρομής» στο φυλλάδιο 19 του 1937. 'Η δέν ήσουν τότε συνδρομητής;

Ό νέος μου φίλος *Αέων Τολστόϊ* μου γράφει: «Πολλά περιοδικά άλλαξα, άλλ' από κανένα δέν έμεινα εύχαριστημένος. Ένας φίλος μου, σαν άκουσε τό παράπονό μου, μου είπε: Μπα, νά γραφής, στην διάπλασι και θά μείνεις ύπερευχαριστημένος! 'Έτσι κι' έγινε...» Τι καλά! Σέό ένέρινα και τό ψευδώνυμο κι' έλπίζω νά μου γράψη συχνά. 'Η διεύθυνση άλλαχθηκε.

Κι' έμεις όλοι, *Αένα Χάρη*, άποκομίσαι με τίς καλύτερες έντυπώσεις από τή γυναιμια σου. 'Αλλ' άν άπόρησε έσύ γιατί ο κ. Φαίδων σε δέχθηκε με τόσο καλωσύνη, άπόρησε κι' αυτός, όταν του έδωσα και διάβασε τό γράμμα σου, πώς φανταζόσουν πώς θά σε δεχόταν διαφραστικά. Μά δέν τό έφερεις πώς τά Διαπλάσπουλα τάγαπώ σαν παιδιά του κι' έχει πολύ μεγάλη εύχαριστήση νά τά γνωρίξω κι' από κοντά;

Μαριέλ Ντετός, είδα τί όραία πού δαχθήκατε τό Βισαλιά στην πόλη σας. Περιμένα τώρα νά μου ξαναγράψης γήγορα, και μη φοβόσαι, τό γράμμα σου δέν με παραμολήσει καθόλου. Παλλούς χαριστιμούς στην άδελφή σου, τήν αγαπητή μου παλιά *Πούλια* πού δέν τήν έξωχό ποτέ.

Και μένα, *Μελίττα*, πού άρσε ή συλλογή αυτή πού διάβασες τελευταία. Ό άλεθδρος στίχος έχει βέβαια έλα τά καλά πού του βρισκεις, δέν είναι όμως και γιά τή Σελίδα Συνεργασίας πού τή διαδίδουν παιδιά. Γιά τόν «υπερραλισμό» δέν έχω σχηματίσει άκόμα καθαρή ιδέα. Είναι λίγο καιρός πού φάνηκε κι' έργα δέν έδιάβασα πολλά, μόνο θεωρίες. 'Αλλ' από τίς θεωρίες δέν βγαίνει τίποτα...

Δόνε των Βαράθρων, είδα τί έντύπωση σου έκαμαν οι στίβες των τέμων μου τήν «έξερσυνή» ήμερα πού ήλθε γιά πρώτη φορά στο γραφείο μου. Ναι, σιγά-σιγά νάγοράς τή σιαρά, γιά νά έχης μιὰ βιβλιοθήκη τελεία. Είδα άκόμη πώς τήν πρώτη σου γνωριμιά μαζί μου τή χριστός στή θεία σου κ. Καλόδη, τήν παλιά μου *Χρυσάλλίδα*, πού σου έδωσα και διάβασες έναν τόμο μου. Και τί σύμπτωση! ο τόμος

μου αυτός είχε τήν... «Καλόδη του πέμπτου τόμ». Τό κομμάτι σου θά τό διαδώσω με τή σειρά του και θά σού πθ.

Μωραϊτικο Σταφύλι, έλαβα τό γραμματάκι πού μου έγραφε άρρωστος—περιστικά σου!—άπό τό κρεβάτι, περιστοιχισμένος από τούς τόμους μου του 31, 32, 33, 34, 35, 36—πάσους!—πού τούς έχεις «ταβλώσει». Τούς έχεις δέσει, έννοσός; Δέν τήν ήξερα αυτή τή λέξη, από όνα πρώτη φορά τήν άκούω. 'Α, όχι! τώρα θυμόμναι πώς κι' εν' άλλο Διαπλάσπουλο μου τήν έγραφε κάποτε. «Ταβλώων» λοιπόν. Νά είναι άραγε από τό «τάβλα», σινιό; Όσοις έφρει άς μάς πθ. Τό κομμάτι σου—βιογραφία πού δέν ένδιέφερε παιδικά—άπορριφθηκε και τίς δυό φορές πού τό έστειλες. Στείλε κανέν' άλλο.

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστώ τή συνδρομή τους νά τή στείλουν τό γρηγορώτερο. 'Ας έχουν όσ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ο μόνος πόρος ή καθυστέρηση έπομένως δυσκολεύει πολύ τό έργο μου πού άπαιτεί άχι μόνο μεγάλους κόπους, άλλα και μεγάλα έξοδα.

Χρόνια πολλά γιά τή γιορτή σου, *Νόβη* (άργά λιγάκι, μά δέν φταίω...) 'Ε, καμιά φορά, θά τύχη και κανένα φυλλάδιο μου χαλαρώσει, νά κατανήση στο μπακάλη γιά τύλιγμα. Έγώ όμως ποτέ δέν πούλω παλιά μου φυλλάδια με τήν όκιά, όπως κάνουν άλλα περιοδικά κι' άλλες ο' έφημερίδες. Όσα περισσεύουν τά φυλλάω και τά κώνω τόμους. Γι' αυτό πολύ σπάνια συμβαίνει αυτό πού συνέβη σε όνα και σε λόπης... Είπα έσα μου γράφεις στον κ. Φαίδωνα πού σ' εύχαριστεί πολύ. Γιά τό διηγήμά σου δέν θαρρομαι τώρα' ίσως περιμένα τή σειρά του.

Ό μπαμπάς σου είχε δικιο, *Μύρτα Φλώρη* δέν έπρεπε νά πάρης και φέτο λαμπάδα με τόδία και σιφάκια, άπ' αυτές πού παίρνουν τά μικρά παιδιά. Τώρα είσαι άρκετά μεγάλη και τό χρόνος, έλπίζω, νά μη γεννηθή ή ήμερα ούτε από όνα. Ό καθηγητής σας τή «Λαμπρή» ός τή είπες «Λαμπρά»; 'Ε, δέν περάζει, πολλοί τή λένε κι' έτσι. Ούτε ο' έμπόδιος αυτό νά τή γιορτάσης με χαρά κι' εύτυχία. Με γιά ή φωτογραφική μηχανή και τό περιβολάκι. Νά όρατες άχολώλια...

Έγκριστα συγγραφέρια, Κόνικη Γατούλα, γιά τόν προβιδασμό του μπαμπά, και θερμότερες εύχαριστίες γιά τό γενναίο ξεσπάθωμα. 'Εστειλα στους τέσσερις νέους μου φίλους τά φυλλάδια. Περιμένα νά μου γράψης τήν άναχώρησή σου κι' έλπίζω πώς και στή νέα σου διαμονή τό ξεσπάθωμα θά εξακολουθήση. Ναι, είδα τί όραία πού διποδεχθήκατε στην πόλη σας τό Βισαλιά.

Όρισμένους, *Χιόνη*, ο' άνεπίδες σου είναι ένας από τούς πρώτους πού άνανεώναι τή συνδρομή του γιά τό... 1939. Περιστό νά σού πώ πόσο με συγκίνησε τό γράμμα σου, όπου είδα πώς διατηρείται άκίμια ή παλιά σου αγάπη σε μένα, αυτή πού σε ξανακάνει παιδί κάθε φορά πού λαθαίνεις φυλλάδιό μου και, μ' όλες σου τίς άσολίες, τό διαδίδεις άπ' τήν άρχή ως τό τέλος. Γι' αυτό με λες και «μαγίονα πού κέναν τούς άνθρώπους νά ξαναβούνου...» Με πολλή χαρά έπίσης είδα πώς λογαριάζεις νά έλθης στην 'Ελλάδα. Όταν θά είσαι στην 'Αθήνα, δέν θά έσχάσης βέβαια νάρθής και στο γραφείο μου.

Κυματίζουσα Κωνσταντίνη, περίσως τόσο καλή τίς διακοπές, όσα δέν πρέπει νά παραπονέσαι πού τά μαθήματα—φυσικά γιά τό τέλος του χρόνου—είναι τώρα περισσότερο. Μην έσχνής κιόλα πώς πληροζών κι' οι μεγάλες διακοπές. Είπα στον κ. Φαίδωνα πώς, μιὰ μέρα πού ήσουν άσθυμη, ξαναβρήκα τή διάθεσή σου διαδίδοντας κάποιο βιβλίο του. Όσο ηγαίνεις καλώς στα μαθήματα, ο μπαμπάς δέν μπορεί νά λήη πώς τά παραμελείς γιά νά διαβάξης άλλα πράγματα' όταν βέλη κανένας, βρισκει καιρό γιά έλα.

Ό, ναι, πολύ εύχαριστήμένη είμαι κι' από τό σημερινό σου γράμμα, *Ζαμνθινούλα*. Όλα μου τά λες, και τόσο έμωφα! Συγκινήθηκα κι' ο κ. Φαίδων μ' αυτά πού γράφεις γιά «έναν περίπατο στο Πόρτο κανένα ήσυχο δειλινο τό άδούτου ή τό Σεπτέμβρη». Και τόσο, όσα άρχισα νά σκέπτεται σοβαρά πώς θά μπορούσε νά πεταχθή ως εκεί γιά λίγες ήμέρες. Θά είναι μιὰ μεγάλη εύτυχία νά ξαναϊδθ μετά τόσο χρόνια τήν πατρίδα του, και θά τή χρωστέ σε όνα πού τον παρακίνησε.

Μικρή Βασίλισσα, σε συγχωρώ πού άργησε νά μου γράψης, αλλά με τή συμπωνία νά μου γράφης τώρα συχνότερα. Γιά τό κομμάτι τής άδελφής σου δέν θυμόμναι' αλλά, γιατί έσύ δέν μου στέλνεις και κανένα κομμάτι; Δοκίμαος. 'Η περιγραφή τής έκδρομής στην 'Ανάδουσα, από τό σημερινό σου γράμμα, είναι τόσο όραία γραμμένη, ζωηρά, παραστατικά, έξυπνα, πρωτότυπα, όσα με παθείς πώς έχεις και λογοτεχνικό ταλέντο. Έφρεις μάλιστα τί νά κάμης; Αυτό τό ίδιο θέμα νά πάρης. Πιστεύω νά γίνη ένα πολύ όραίο κομμάτι. Πές στή φίλη σου πώς τήν περιμένα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Διακριτική, κ. (?) Χαμπανέρα, κ. (άναιμένετε).

'Ανακώς. Ψευδώνυμων: Χιόνι, κ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «'Η ίκανοποίηση τής μάννας» τής *Ανεμοζάλης*. Πολύ κοντό τό όθιμα, ήθελε εξαιρετικά καλό γράμμα γιά νά γίνη άνεκτό.—'Πρωτομαγιά», «Μασάφοντα», «Αδτόγροφα» και «Ένα άντιο» τής *Δεϊλάς*. Άντικανονικά σταλμένα.

Έγκρίνονται: ('Επειδή έχουν μαζευθή πολλά κομμάτια άγκυρομένα και με τόσους διαφόρους διαγωνισμούς καθυστέρησε ή δημοσίευσή τους, άναφέρω εδω τά παλαιότερα, όσα τά έξουν όσοι τά έσταλιν τήν τύχη τους: («Πώς θάβλεω» τής *Αγγελιάς*, «Τι ήταν» του *Ταξιδιώτη*, «Εκληρότης» του *Συραϊανού*, «Χαμένες 'Ελπίδες» του *Υδροπόουλου*.)

Γενική ύπενθύμιση: 'Υπενθυμίζω στούς παλιούς συνδρομητές πού μπορεί νά τό έξασαν, και στούς νέους πού ίσως δέν τό έξουν, ότι Ιον γιά τή Σ.Σ.Σ. μόνον ένα κομμάτι μπορεί κανείς νά στείλη και νά περιμένα τή δημοσίευσή του ή τήν άπόρριψή του γιά νά στείλη νέο, έκτός άν περάσουν δύο μήνες χωρίς νά τό ιδή ν' άναφέρεται, όποτε μπορεί νά έχη παραπέσει. Δόν τά κομμάτια πού στέλνεται γιά τή Σ.Σ.Σ. δέν πρέπει νά περνούν τά τρία τέταρτα τής στήλης ή τό ποσό τή μία στήλη. Έντελώς εξαιρετικά, έπειδή διήρχε έλλείψη μικρών, δημοσιεύθησαν μερικά έκτενέστερα τώρα τελευταία. Έχω λάβει κομμάτια πού θά έπιναν όλη τή Σ. Σ. Σ. άν δημοσιεύονταν! Πώς είναι δυνατό νά έγκριθούν; Νά έφρεις λοιπόν ότι κομμάτια πού δέν ανταποκρίνονται ο' αυτούς τούς όρους θά απορρίπτονται, όσο όραία κι' άν είναι.

